

ЈАВНО ВОДОПРИВРЕДНО ПРЕДУЗЕЋЕ
"СРБИЈАВОДЕ" - Београд
Водопривредни центар "Морава" - Ниш
Број: 3270/1
Датум: 12.09.2022.год.
НИШ

М.б.

ЈВП „Србијаводе“ Београд, Водопривредни центар „Морава“ Ниш, решавајући по захтеву Општине Топола, број 325-4/2022-03 од 25.03.2022. године (наш број 3270 од 28.03.2022. године), а на основу чл. 55. став 5. Закона о водама („Сл.гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 101/16 и 95/18) издаје следеће:

М И Ш Љ Е Н Ј Е
у поступку доношења
**Оперативног плана за одбрану од поплава на територији
општине Топола за воде II реда, за 2022 годину**

1. Општи подаци:

1.1. Назив документа:

Оперативни план за одбрану од поплава за воде II реда (у даљем тексту Оперативни план за воде II реда, локални оперативни план - ЛОП) за територију општине Топола.

1.2. Административни подаци:

- општина:	Топола
- управни округ:	Шумадијски
- водно подручје:	Морава
- водна јединица:	ДЕО: „ЈАСЕНИЦА – СМЕДЕРЕВСКА ПАЛАНКА“
- мелиорационо подручје - ХМС:	Смедеревка Паланка – Велика Плана ВМ 4.

1.3. Донети Оперативни планови за воде II реда у претходном периоду:

Општина Топола је донела Оперативне планове за воде II реда, у континуитету од 2011. године, по претходно прибављеним мишљењима ЈВП „Србијаводе“ Београд, ВПЦ „Морава“ Ниш.

2. Основ за издавање мишљења ЈВП „Србијаводе“:

Законом о водама (члан 55.) прописано је:

- да Оперативни план за воде II реда доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе у складу са општим и оперативним планом за воде I реда, за период од једне године, најкасније 30 дана од дана доношења Оперативног плана за воде I реда, на основу претходно прибављеног мишљења јавног водопривредног предузећа;
- да Оперативни план за одбрану од поплава за воде I реда, припрема јавно водопривредно предузеће, у складу са Општим планом, а доноси Министарство, најкасније до 31. децембра текуће године, за наредну годину.

Уредбом Владе РС („Сл.гласник РС“ број 18/2019), утврђен је Општи план за одбрану од поплава за период од 2018. до 2024. године (у даљем тексту: Општи план).

Наредбом Министра пољопривреде шумарства и водопривреде 325-10-666/2020-07 из 07.12.2021.године („Сл.гласник РС“ бр.123/2021 од 15.12.2021), утврђен је Оперативни план за одбрану од поплава за 2022.годину (у даљем тексту: Оперативни план за воде I реда).

3. Поступак усвајања и обавеза достављања Оперативног плана за воде II реда надлежним субјектима:

Након прибављања мишљења ЈВП „Србијаводе“ на нацрт Оперативног плана за воде II реда и усвајања коначне верзије, надлежни орган општине Топола, доставља план органу државне управе надлежном за ванредне ситуације и ЈВП „Србијаводе“ Београд, ВПЦ „Морава“ Ниш (у складу са чланом 55. став 9. Закона о водама).

4. Критеријум за издавање мишљења у поступку усвајања Оперативног плана за воде II реда:

Мишљењем ЈВП на Оперативни план за воде II реда оцењује се:

1. усклађеност са Оперативним планом за воде I реда;
2. усклађеност достављеног ЛОП-а са прописаним садржајем (ЗОВ, Општи план);
3. приказ штићених подручја и стања заштитних објеката на водама II реда;
4. приказ нештићених поплавних подручја и стања водотокова без изграђених заштитних објеката у надлежности локалне самоуправе (воде II реда);
5. приказ критеријума за проглашење и укидање одбране од поплава;
6. процена угрожености штићених / нештићених поплавних подручја;
7. приказ планираних активности, мера и радова ;
8. податке о именованим овлашћеним руководећим лицима и другим лицима / учесницима у одбрани од поплава;
9. приказ подела дужности и одговорности предузећа и других субјеката који учествују у организацији и спровођењу одбране од поплава;
10. приказ обавеза надлежних субјеката у свим фазама одбране од поплава;
11. приказ расположивих средстава за спровођење активности, мера и радова за смањење ризика од поплава;
12. план обезбеђења финансијских средстава за спровођење ЛОП-а за воде II реда и
13. графичка документација уз ЛОП.

ЛОП треба да има следеће обавезне наслове у садржају на првим странама документа:

I. ИЗВОД ИЗ РЕПУБЛИЧКОГ ОПЕРАТИВНОГ ПЛАНА

- I.1. Системи за заштиту од поплава – заштитни објекти на водама I реда и водни објекти за одводњавање у јавној својини који се налазе на територији јединице локалне самоуправе, ...

- I.2. Правно лице надлежно за организовање и спровођење одбране од поплава, ..

II. ШТИЋЕНА ПЛАВНА ПОДРУЧЈА

- II.1. Защитни објекти на територији јединице локалне самоуправе на водама II реда на којима се спроводи одбрана од поплава, ...

- II.2. Локални водни објекти, ...

- II.3. Критеријуми за проглашавање редовне и ванредне одбране од поплава

III. НЕШТИЋЕНА ПЛАВНА ПОДРУЧЈА

- III.1. Оперативне мере одбране од поплава, критеријуми за проглашење стања приправности и ванредне ситуације услед поплава, ...

IV. ГРАФИЧКЕ ПРИЛОГЕ

V. ОРГАНИЗОВАЊЕ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА

VI. ЕВИДЕНТИРАЊЕ ПОПЛАВНИХ ДОГАЂАЈА

VII. ГОДИШЊИ ПРОГРАМ РАДОВА И ФИНАНСИРАЊЕ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА

5. Анализа и оцена Оперативног плана за воде II реда за 2022. годину:

5.1. Усклађеност са Оперативним планом за одбрану од поплава за воде I реда:

На административном подручју општине Топола, заступљени су водни објекти за уређење водотока и за заштиту од поплава:

➤ на водама I реда, који су обухваћени водном јединицом „ЈАСЕНИЦА – СМЕДЕРЕВСКА ПАЛАНКА“ Сектором одбране М.4. – деоница М.4.1., заштитни водни објекат 1. и 6. На мелиорационом подручју „Велика Морава“ обухваћени су заштитни водни објекти са ознаком хидромелиорационих система ВМ.4.;

(*Оперативни план за одбрану од поплава за 2022.годину („Сл.гласник РС“ бр.123/2021 од 15.12.2021.)*)

➤ на водама II реда, и то на следећим водотоковима: поток Трнава – обострани насып (2 x 0,55 m), као и поток Шуме – обострани насып (2 x 0,3 m). На осталим водотоцима II реда на територији општине Топола нема изграђених заштитних објеката.

Достављени локални оперативни план за 2022 годину, сагласно одредбама Општег плана **садржи комплетан извод из Оперативног плана за одбрану од поплава за воде I реда за 2022 годину.**

5.2. Садржај Оперативног плана за воде II реда:

Достављени локални оперативни план за 2022 годину **делимично садржи** обавезне наслове који су истакнути на првим странама документа. Садржина сваког назива треба да је у складу са критеријумима за издавање мишљења у поступку усвајања Оперативног плана за воде II реда.

5.3. Приказ штићених подручја и стања постојећих заштитних објеката на водама II реда:

Достављеним локалним оперативним планом **су делимично обухваћени** потребни подаци о штићеним подручјима, о функционалном стању постојећих заштитних објеката на водама II реда, из којих се може закључити да је остварен потребан степен изграђености и потребан степен заштите штићених подручја од великих вода, повратног периода једном у сто година или неког нижег критеријума заштите.

Дати подаци о актуелном стању и функционисању заштитних објеката, указују да се објекти не одржавају у потребној мери, да на објектима нема значајнијих оштећења које угрожавају њихову стабилност и да је подручје делимично заштићено уколико се оствари потребан обим годишњег редовног одржавања.

5.4. Приказ нештићених поплавних подручја и стања водотокова без изграђених заштитних објеката у надлежности локалне самоуправе (воде II реда):

Достављеним локалним оперативним планом **није обухваћен** приказ нештићених поплавних подручја са угроженим објектима, **са приказом** стања водотокова на деоницама без изграђених заштитних објеката на којима је већ забележена појава поплавног догађаја и плављења.

Из датих података **може се закључити** о актуелном стању ових водотокова, да ли се одржавањем обезбеђује потребна пропусна моћ корита, и да ли је приобално подручје заштићено уколико се изврши интервентно - превентивно обезбеђење пропусне моћи и обезбеди редовно одржавање.

5.5. Критеријуми за проглашење и укидање одбране од поплава:

Достављеним локалним оперативним планом су дати критеријуми за проглашење одбране од поплава на водама II реда, у виду меродавних водостаја на одређеним локацијама.

5.6. Процена угрожености штићених / нештићених поплавних подручја (основа за планирање активности, мера и радова у свим фазама одбране од поплава):

Достављеним локалним оперативним планом, делимично је обухваћена:

1. ПРОЦЕНА УГРОЖЕНОСТИ ШТИЋЕНИХ ПОДРУЧЈА, са подацима о угроженим насељима и значајним добрима на поплавном подручју за различите сценарије појаве поплавних таласа и плављења:

Процена угрожености дата је описно за подручја на деоницима водотока са објектима за заштиту од вода – тзв. штићена подручја, дакле није вршена посебна анализа могућег сценарија поплавног догађаја који могу бити последица недовољне изграђености, недовољног степена заштите постојећих заштитних објеката, услед продора воде у зони објеката због њиховог лошег стања - евидентираних слабих места, оштећења и критичних деоница, у случајевима могућих ванредно великих поплавног таласа који превазилазе постојећи степен заштите.

2. ПРОЦЕНА УГРОЖЕНОСТИ НЕШТИЋЕНИХ ПОПЛАВНИХ ПОДРУЧЈА, са подацима о угроженим насељима и значајним добрима на поплавном подручју за различите сценарије појаве поплавних таласа и плављења:

Процена угрожености није дата за нештићена подручја за предметне водотoke бујичног карактера на територији општине Топола, тј. дат је у виду краћег описа угрожених локација по водотоцима.

Процена угрожености приказује следеће сценарије плављења: због недовољне пропусне моћи, услед присутне вегетације и засипања наносом, због сужења протицајног профила изазвних непрописном изградњом објеката преко корита, због недовољног или никаквог одржавања, као и случајевима могућих ванредно великих поплавног таласа који превазилазе пропусну моћ неуређених деоница водотока.

У достављеном ЛОП-у је дат закључак о угрожености подручја.

Анализа процене угрожености дата је у виду описа по водотоцима са приказом угрожености насеља становништва, објеката инфраструктуре и пољопривредног земљишта од поплава. У приказу дат је краћи опис угрожених локација по водотоцима. Део података се односи и на воде I реда, на деоницама на којима не постоје водни објекти за заштиту од вода.

У достављеном локалном оперативном плану приказ и процена угрожености штићених/нештићених поплавних подручја даје оквирно актуелно стање водотокова на територији општине Топола.

Потребно је у наредном периоду уз помоћ и сарадњу ЈВП „Србијаводе“ и одговорних лица из Оперативног плана за воде I реда, задужених за предметно подручје извршити горе наведене процене угрожености и могуће узроке плављења на деоницама са изграђеним заштитним водним објектима, као и процене угрожености и могуће узроке плављења на небрањеним деоницама, односно на деоницама на којима не постоје заштитни водни објекти.

5.7. Планиране активности, мере и радови – Годишњи програм радова

Достављеним локалним оперативним планом **обухваћен је** приказ планираних активности, мера и радова, на основу којег надлежни орган локалне самоуправе, сагласно Општем плану, доноси годишњи програм мера и радова за смањење ризика од поплава.

Уз мере на заштити од поплава за 2022. годину је приложен ПРЕДМЕР И ПРЕДРАЧУН ПРЕВЕНТИВНИХ РАДОВА за спровођење одбране од поплава на територији општине Топола за воде II реда.

Програм обухвата следеће водотоке, који представљају приоритет за 2022 годину:

- Радови на уређењу водотокова II реда:
  - Уређење потока Раславица узводно од регионалног пута Топола-Рудник

Укупно процењена вредност превентивних мера и радова за наведене водотоке, износи 4.998.734,50 динара.

НАПОМЕНА: У достављеном ЛОП-у није приказан или наведен Извештај о реализованим активностима, мерама и радовима за протеклу годину.

Годишњи програм радова треба да представи реалне планиране активности, мера и радова за смањење ризика од поплава за протеклу годину, којим се документује спремност локалне самоуправе за ефикасно доношење одлука и спровођење одбране од поплава на територији општине Топола.

5.8. Подаци о именованим овлашћеним руководећим лицима и осталим лицима/учесницима у одбрани од поплава:

Достављеним локалним оперативним планом **именована су** овлашћења лица са дефинисаним задужењима, овлашћењима и одговорностима у свим фазама одбране од поплава.

У достављеном локалном оперативном плану, сагласно одредбама Општег плана:

- **је одређено** лице задужено за евидентирање поплавних догађаја на подручју локалне самоуправе.
- **одређен је** план комуникације учесника у одбрани од поплава у складу са Законом о водама и прописима којима се уређују ванредне ситуације.

5.9. Подела дужности и одговорности предузећа и других субјеката који учествују у организацији и спровођењу одбране од поплава:

Достављеним ЛОП-ом **дефинисана је подела** овлашћења лица са дефинисаним задужењима, овлашћењима и одговорностима у свим фазама одбране од поплава.

5.10. Обавезе надлежних субјеката у свим фазама одбране од поплава:

Достављеним локалним оперативним планом **дефинисане су** обавезе надлежних субјеката у спровођењу превентивних мера и радова у циљу припреме за одбрану од поплава, ван периода у којем се спроводи одбрана од поплава, као и обавезе у току спровођења одбране од поплава, као и обавезе за отклањање последица поплава.

5.11. Подаци о расположивим средствима за спровођење активности, мера и радова за смањење ризика од поплава:

Достављеним локалним оперативним планом **обухваћен је** приказ ангажовања радне снаге, механизације, опреме и материјала за спровођење одбране од поплава и отклањање последица поплава.

ЛОП-ом су представљени субјекти одбране од поплава, који поседују потребну радну снагу, механизацију, опрему и материјал, као и систем веза: радио, телефонска и/или мобилна мрежа.

ЛОП-ом су представљене локације складиштења расположивог материјала, опреме, механизације и других средстава, као и процедуре ефикасног допремања и коришћења у току одбране од поплава.

ЛОП-ом није дат приказ набавки потребне количине опреме и материјала за 2022 годину, као и за протеклу 2021. годину.

5.12. План обезбеђења финансијских средстава за спровођење Оперативног плана за воде II реда:

Достављеним ЛОП-ом дат је приказ планираних финансијских средстава и планираних извора финансирања годишњег програма превентивних мера и радова у циљу припреме за одбрану од поплава, ван периода у којем се спроводи одбрана од поплава, за организацију и спровођење одбране од поплава, као и за отклањање последица поплава.

Средства за вршење мера, радова и активности на спречавању и отклањању елементарних непогода и појава које прате штетна дејства вода II реда на подручју општине Топола определјена су за:

- превентивне мере и радове, у износу од 4.998.734,50 динара, за које је израђена техничка документација – елаборат, у 2021. години.

Средства за извођење радова и спровођење мера у одбрани од поплава, у складу са овим планом обезбеђују се у буџету општине за 2022. годину и буџетом Републике Србије. У случају ванредне ситуације користила би се средства сталне буџетске резерве за санирање последица проузроковане штете.

5.13. Графичка документација уз Оперативни план за воде II реда:

Достављени локални оперативни план садржи следећи графички прилог:

1. Приказ критичних рејона и објекта и процена угрожености

Приложена графичка документација је непотпуна и не садржи потребне податке о приказу слабих места и критичних деоница, као и др. податке неопходне за ефикасно доношење одлука и спровођење одбране од поплава.

6. Мишљење о Оперативном плану за воде II реда за подручје општине Топола за 2022 годину:

Имајући у виду оцене које су дате у тачки 5. овог мишљења на основу детаљних анализа делова локалног оперативног плана, стручна служба ЈВП „Србијаводе“ Београд, ВПЦ „Морава“ Ниш, констатује следеће:

6.1. Достављени нацрт Оперативног плана за воде II реда на територији Општине Топола за 2022 годину не садржи довољан обим потребних података о приказу штићених/нешитићених подручја и стања постојећих заштитних објеката. Исти не садржи потребну графичку документацију, као и довољне податке о процени угрожености штићених и нешитићених поплавних подручја.

6.2. Исти садржи обавезе надлежних субјекта у спровођењу превентивних мера и радова у циљу припреме за одбрану од поплава, ван периода у којем се спроводи одбрана од поплава, као и приказ планираних финансијских средстава за финансирања годишњег програма превентивних мера и радова у циљу припреме за одбрану од поплава.

- 6.3. Применом достављеног Оперативног плана за воде II реда, може се обезбедити извршење превентивних мера и радова у циљу припреме за одбрану од поплава, као и отклањање последица поплава.
- 6.4. Достављени нацрт Оперативног плана за воде II реда је урађен у складу са чланом 55. став 6. Закона о водама.
- 6.5. *Надлежни орган Општине Топола може окончати поступак усвајања локалног оперативног плана уз допуну плана подацима о приказу штићених/нешићених подручја и стања постојећих заштитних објеката, о процени угрожености штићених и нешићених поплавних подручја. Након тога мора започети на реализацији ових активности, мера и радова за смањење ризика од поплава на подручју за које је надлежно.*

7. Обавезе надлежног органа општине Топола за унапређење Оперативног плана за воде II реда:

Надлежни орган општине Топола, дужан је да, сагласно Закону о водама и Општем плану, у 2022. години предузме потребне мере за унапређење Оперативног плана за одбрану од поплава за воде II реда на подручју на којем је надлежно, сагласно оценама датим у тачкама од 5.3, 5.4, 5.6 и 5.13 овог мишљења.

Доставити:

- Општинској управи Топола
- Архиви ВПЦ „Морава“

